

Amser Maith Maith yn Ôl

Y DYNIAETHAU

- Cymharu bywyd bob dydd yn Oes y Tuduriaid â bywyd bob dydd heddiw yn gyffredinol.
- Cymharu bywyd bob dydd pobl gyfoethog â bywyd y werin yn Oes y Tuduriaid, e.e. bywyd Meistres Bowen a Meistr Siôn â bywyd Elen a Mrs Ifans.
- Gwaith y masnachwr – teithio o gwmpas y byd i gasglu ei nwyddau; teithio o gwmpas y wlad yn gwerthu ei nwyddau i bobl gyfoethog.
- Cymharu pethau tebyg a gwahanol rhwng siopa dillad ddoe a heddiw, e.e. masnachwr yn gwerthu deunyddiau, sbeisiau, plu yn Oes y Tuduriaid; heddiw – siopau gwahanol yn gwerthu dillad, sbeis.
- Cymharu teithio ddoe a heddiw, e.e. masnachwr yn cludo cart o le i le; heddiw – ceir, faniau, lorïau.

LLYTHRENNEDD A CHYFATHREBU

- Ffeil o ffeithiau – masnachwr Tuduraidd.
- Rhestr – ysgrifennu rhestr o'r nwyddau yr oedd y masnachwr yn eu gwerthu.
- Rhestr – ysgrifennu rhestr o'r triciau a wnaeth Mari yng nghartref y Bowenaiid.
- Dyddiadur diwrnod Mari/ Elen/ Siôn, e.e. codais...gwelais... cuddiais... dychrynais...
- Sgript syml ar gyfer actio digwyddiad o'r rhaglen, e.e. 'Helô! Oes 'na bobl?', 'Helô, pwy dach chi?'; 'Plîs, plîs, Dad, ga i ddod?' 'Sbeis neis neis'.

Y CELFYDDYDAU MYNEGIANNOL

- Drama – chwarae rôl – Mari'n gofyn i'w thad a gaiff hi fynd gydag ef i gartref y Bowenaiid; Mari yn dychryn Elen a Siôn wrth wisgo'r defnydd coch fel bwgan; Siôn yn crafu ei groen ac yn tisian; esgidiau Meistres Bowen rhy fach.
- Cerddoriaeth – creu cerddoriaeth i gyd-fynd â'r ddrama, e.e. Mari yn chwarae triciau, y drws yn gwichian.

Cyfes 2
Rhaglen
1

Oes y Tuduriaid Bwgan Coch

MATHEMATEG A RHIFEDD

- Amser – datrys problemau syml ar yr amser mae'n ei gymryd i ddsbarthu nwyddau heddiw, e.e. gyrrwr sy'n dosbarthu bwyd o archfarnad yn teithio heddiw o un tŷ i'r llall.
- Mesur – mesur hyd a lled gwrthrychau yn y dosbarth.
- Mesur – pwyso gwrthrychau yn y dosbarth.

GWYDDONIAETH A THECHNOLEG

- Y synhwyrâu – arogl sbeisiau; teimlo'r deunyddiau gwahanol, e.e. plu
- Dysgu o ble daw deunyddiau gwahanol, e.e. pren, plu.
- Arbrofi gyda gwahanol ddeunyddiau, e.e. pa ddeunydd ydy'r gorau am gludo pwysau? (e.e. cart y masnachwr yn cario llawer o bwysau).
- Arbrofi gyda grymoedd – symud a gwthio (e.e. gwthio cart y masnachwr).

IECHYD A LLES

- Ydych chi'n hoffi chwarae triciau? Pam?
- Sut rydych chi'n teimlo pan mae rhywun wedi chwarae tric arnoch chi? Pam?
- Chwarae gemau gwthio a thynnu.
- A oedd hi'n deg bod merched ddim yn cael bod yn fasnachwyr yn Oes y Tuduriaid? Pam?

Rhestr ddwyieithog o gwestiynau allweddol, geirfa, termau allweddol.

Allwch chi ddod o hyd i...?

Can you find...?

Beth sy'n digwydd?

What's happening?

Beth allwch chi ei ddweud am...?

What can you say about...?

Beth wnaethoch chi ei ddarganfod am...?

What did you find out about...?

Beth arall hoffech chi ei wybod am...?

What else would you like to find out about ...?

Tuduriaid

Tudors

gwerthu

selling

masnachwr

merchant

prynu

buying

defnydd

material

bwgan

ghost

plu

feathers

chwarae triciau

playing tricks

sbeisiau

spices

crafu a chosi

itching

